

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

ЖЕТА

ПРАСОМ

3/200 Березень 2024

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Заява Постійного Синоду УГКЦ щодо висловів Папи Франциска про війну в Україні

Єпископи Постійного Синоду УГКЦ, які зібралися на засіданні у США, виступили із заявою щодо нещодавніх висловів Папи Франциска в інтерв'ю швейцарському телеканалу «Radio Télévision Suisse». До Вашої уваги подаємо весь текст заяви Постійного Синоду УГКЦ.

Ми все ще не маємо повної версії інтерв'ю, яке Папа Франциск дав швейцарському телеканалу «Radio Télévision Suisse» (його публікація запланована на 20 березня). За словами пресслужби Святого Престолу, посилання на «білий прапор» в інтерв'ю – це заклик до перемовин, а не до капітуляції України. У цій розмові Святіший Отець говорить не лише про війну Росії проти України, а й про війну між Ізраїлем і ХАМАСом. Як зазвичай, Папа Франциск закликає до врегулювання збройних конфліктів шляхом переговорів.

Сьогодні ми не хочемо застановлятися на словах Папи, а прагнемо ще раз наголосити на позиції жертв російського вторгнення в Україну. Йдеться про позицію більшості українців.

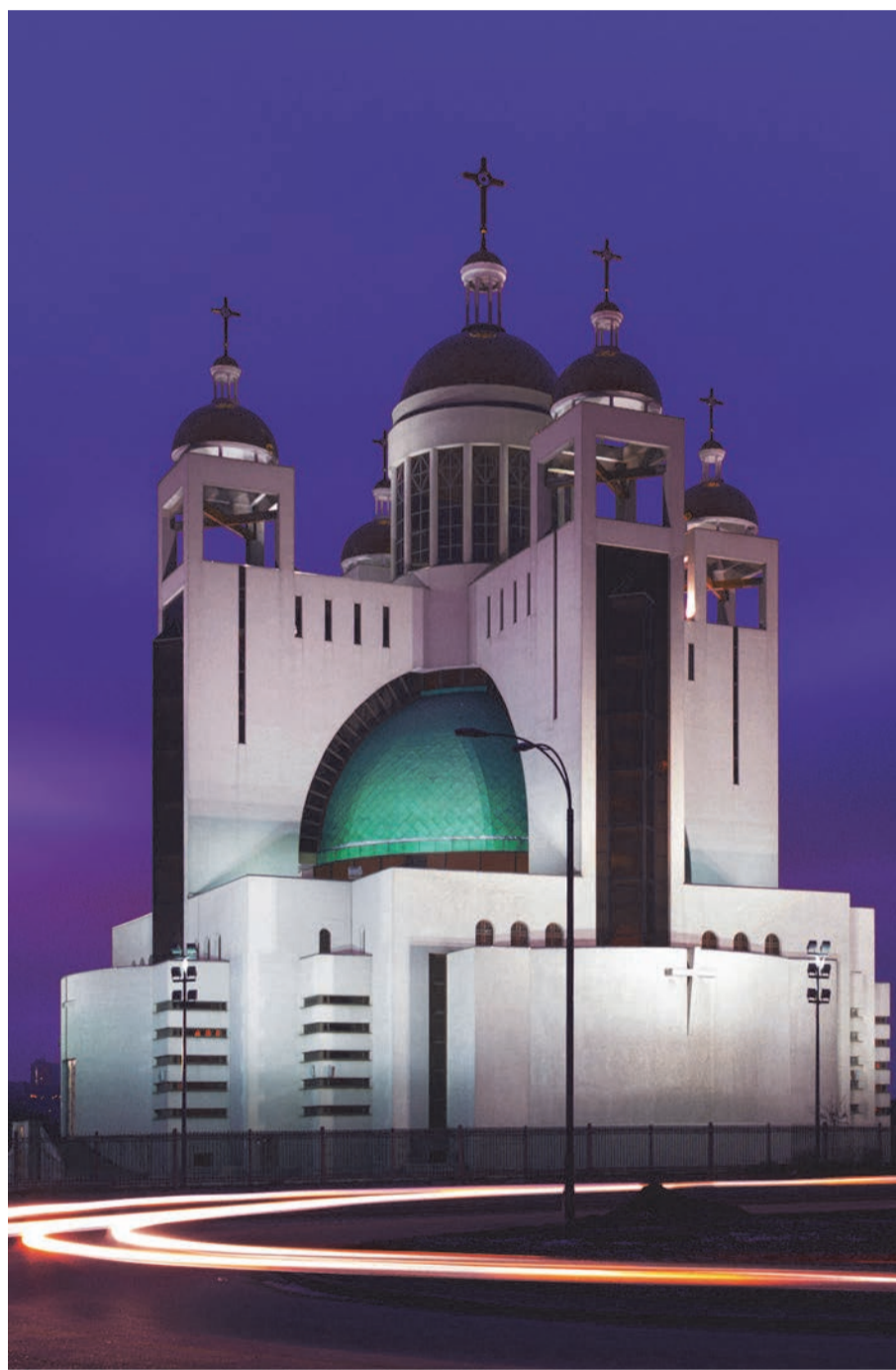
Кожному, хто живе в Україні, зрозуміло, що зараз Україна, як ми неодноразово заявляли у Вашингтоні, Філадельфії та Нью-Йорку, промовляючи до представників влади, української громади у США та широкої громадськості, зранена, але незламна, втомлена, але стійка. Українці не можуть припинити захищатися, тому що капітуляція означає їхню смерть. Наміри Путіна і Росії зрозумілі й чіткі. Це не лише він: 70 відсотків населення Росії підтримує геноцидну війну, зокрема й патріарх Кирило та провід Російської Православної Церкви. Висловлені цілі втілюються в конкретних діях.

У свідомості Путіна не існує України, української історії, мови, незалежного українського релігійного життя. Усе українське, на його думку, – це ідеологічні конструкції, які повинні бути знищені. У його голові Україна – це не реальність, а просто «ідеологія», яку він водночас окреслює як «нацистську».

Називаючи нацистами українців, які відмовляються бути росіянами та визнавати російську владу, Путін дегуманізує їх. Згідно з таким трактуванням, нацисти (у цьому разі українці) не мають права на існування. Їх треба знищувати, вбивати. Воєнні злочини в Бучі, Ірпені, Бородянці, Ізюмі та в інших містах, які окупували російські війська, продемонстрували українцям і всім людям доброї волі чітку мету цієї війни: знищити Україну та українців. Також варто додати, що будь-яка російська окупація української території призводить до знищення Української Греко-Католицької Церкви, будь-якої незалежної Української Православної Церкви, а також до придушення інших релігій та всіх інституцій і проявів культури, які не підтримують російського панування.

Українці захищатимуться. Вони знають, що іншого вибору в них немає. Новітня історія показала, що з Путіним не може бути справжніх переговорів. У 1994 році Україна відмовилася від свого ядерного арсеналу, який на той час був третім за величиною у світі, перевищуючи арсенал Франції, Великої Британії та Китаю разом узятих. Натомість отримала гарантії безпеки щодо своєї територіальної цілісності (включно з Кримом) і незалежності, які Путін був зобов'язаний поважати. Будапештський меморандум 1994 року, що його підписали Росія, США та Велика Британія, зараз не вартий паперу, на якому написаний. Так буде з будь-якою угодою, яка постане в результаті «вимушених переговорів» із путінською Росією.

Не зважаючи на пропозиції щодо потреби переговорів представників

різних держав, включно зі Святішим Отцем, українці продовжуватимуть захищати свободу та гідність у боротьбі за сталий і справедливий мир для своєї країни й світу. Українці вірять у свободу і даровану Богом людську гідність. Вони вірять у правду, – правду Божу. Вони переконані, що Божа правда переможе.

Єпископи Постійного Синоду УГКЦ, які зібралися на засіданні у США:
Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ
Високопреосвященний владика Борис Гудзяк,
архієпископ і митрополит Філадельфійський
Преосвященний владика Володимир Ющак,
єпарх Вроцлавсько-Кошалінський
Преосвященний владика Богдан Дзюра,
Апостольський екзарх у Німеччині та Скандинавії
Преосвященний владика Йосафат Мошчич, єпарх Чернівецький
10 березня 2024 року

Владика Ігор звершив панахиду за полеглими воїнами-українцями в Афганістані

15 лютого Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор звершив панахиду за полеглими воїнами-українцями в Афганістані. Молебен відбувся біля меморіалу, що поруч військового храму Стрітіння Господнього.

Після панахиди архиєрей звернувся до присутніх, наголосивши: «Афганська війна тривала з 25 грудня 1979 до 15 лютого 1989 року, тобто 3340 днів. Очевидно, що гинули там військові, чимало яких – з України. Тоді це був «великий і могутній» Радянський Союз, з керівництвом у Москві. Тепер росія напала на Україну, теж, з керівним центром у Москві, яка бажає загарбати уже наші землі, знищити та підкорити собі наш народ та довго панувати, можливо, маючи плани дальшого загарбання територій Європи. Не буду входити в більшу політику, бо ми сьогодні прибули, щоб помолитися за наших воїнів, які загинули в Афганістані. Вони не бажали воювати, бо молоді військові хлопці бажали жити, але не могли опертися лідерам несправедливого загарбницького комуністичного режиму в Москві. Молимося за світлий упокій душ наших військових того часу, хто змушений був покласти своє життя на чужій землі. Вічна їм пам'ять!»

Після спільної молитви присутні поклали до меморіалу квіти.

Пресслужба Львівської архієпархії

Відбулося молитовне вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні

20 лютого єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир звершив поминальну панахиду за Героями Небесної Сотні на Личакові та Меморіалі у Львові. Разом з архиєреєм у спільному молінні взяли участь військові капелани та священники різних християнських конфесій, а також представники влади та львів'яни.

На полі почесних поховань №67 духовенство, влада та громадськість вшанували Героїв запаленими лампадками і квітами. Відтак усі присутні єдналися у поминальній панахиді за полеглими Героями під час Революції Гідності.

У духовному слові владика Володимир підкреслив стійкість і витривалість українського народу, а також закликав продовжувати справу, яку розпочала Небесна Сотня на Майдані десять років тому.

«Та справа, яку вони почали на Майдані, триває вже десять років. Десять років триває війна. Це роки стійкості нашого народу, роки вдячності за велике Боже чудо, що ми ще існуємо як держава, як народ. У тій сотні також звучать імена послідовників, які віддавали і надалі віддають життя за рідну землю, державу, за нас. Нашою гідністю буде те, що ми в єдності продовжуватимемо їхню справу», – зазначив єпископ-помічник.

На Меморіалі відбулася загальноміська акція «Ангели пам'яті». Участь взяли представники духовенства різних християнських конфесій, влади, родини Героїв Небесної Сотні, військові, діти, школярі, студенти та львів'яни.

Владика Володимир разом з духовенством звершили панахиду. Після молитви присутні вшанували Героїв, прикріпивши символічного ангела, якого напередодні виготовили школярі.

Пресслужба Львівської архієпархії

Митрополит Львівський у День вшанування Героїв Небесної Сотні: «Немає більшої любові, ніж та, коли хто життя своє віддає за друзів своїх»

Вшановуючи Героїв Небесної Сотні, Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор наголосив: «Ми дякуємо героям Небесної Сотні, вдячні їхнім дружинам, дітям, батькам та матерям, братам та сестрам. Дякуємо сім'ям тих, хто зараз стоїть на захисті нашої Батьківщини. Це великий героїзм. Наш Спаситель сказав: «Немає більшої любові, ніж та, коли хто життя своє віддає за друзів своїх». Ті, що віддали своє життя з любові до Вітчизни, велично виконали своє завдання. Ми не забудемо їх ніколи. Хай слава про наших героїв триває у народі та передається з покоління в покоління. Хай заслужена слава залишиться їхнім дітям. Низько схиляємо свої голови перед подвигом наших героїв та мужніх воїнів».

Пресслужба Львівської архієпархії

В австрійській ливарні виготовили три дзвони для парафії у Новояворівську

16 лютого у ливарні дзвонів «Grassmayr» (Тіроль, Австрія) відбулося відливання трьох дзвонів для громади храму свв. ап. Петра та Павла у Новояворівську. Імена дзвонів – «Віра громади», «Надія волонтерів і доброчинців» та «Любов захисників».

«Лити дзвони для України для нас є великою честю... Країна, охоплена вогнем війни... Але дзвони говорять нам, що життя триває, надія живе...», – зазначають в австрійській ливарні.

Перед початком виливання дзвонів українські священники о. Володимир Волошин, парох української громади в Інсбруку, та о. Ігор Гінда промовили молитву благословення.

У коментарі для пресслужби Львівської архієпархії настоятель парафії, що при монастирі отців-редемптористів, о. Андрій Рак розповів, що необхідність у новому дзвоні в монастирі відчували минулого року восени, коли повідомили, що на великому дзвоні тріщина, яка не підлягає відновленню чи реставрації.

«Ця тріщина появилася вже вдруге і вона була глибока та наскрізна. Тому вирішили замінити цей дзвін. Бо дзвони в нас також відіграють важливу роль оповіщувачів про повітряну тривогу. Це важлива функція в наших дні. Тому відчували потребу їх мати у належному стані. Ці дзвони фактично лунають на ціле місто. Хочеться, щоб цей звук був приємним, мелодійним, таким, що милує серце. Ми вибрали мелодію «Te Deum» – «Тебе, Бога, хвалимо» – це молитва прослави Бога», – зазначив о. Андрій Рак.

Також він розповів, що у Новояворівську дзвони використовуються в регулярному режимі за 15 хв до початку Святої Літургії у неділю та перед усіма святами. За це відповідає окрема група чоловіків-дзвонарів.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Гарнізонному храмі відбулося урочисте відкриття та освячення «Простору сміливих»

21 лютого у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла відбулося урочисте відкриття та освячення «Простору сміливих» – таку назву має проект пізнавально-інформативного дозвілля для дітей військовослужбовців, який включає організацію різних гуртків, творчу та інтерактивну діяльність.

Захід розпочався молебнем до Пресвятої Богородиці. Молитву очолив Архієпископ і Митрополит Львівський Високопреосвященний владика Ігор. Після завершення спільної молитви урочистості продовжилися вже безпосередньо у «Просторі сміливих». Відтак владика разом з капеланами освятив приміщення.

Митрополит Ігор звернувся з подячним словом до капеланів, жертводавців та усіх присутніх: «Дякую священникам Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла та усім добродіям. Завдяки вашій невтомній праці діти наших захисників та захисниць матимуть можливість проводити своє дозвілля в освячених і гарно укомплектованих приміщеннях. Висловлюю щире подяку владіці Богданові Данилу, єпископу епархії Святого Йосафата із осідком у м. Парма (штат Огайо, США), пані Вірі Беньо та усім людям доброї волі. Завдяки вашій жертві «Простір сміливих» прийняв такий благородний вигляд. Очевидно, що всіх діток неможливо тут прийняти, але допомогти одній дитині – означає допомогти цілому її світові. Нехай Господь захищає усіх дітей наших захисників та захисниць та благословляє їх».

Зазначимо, що «Простір сміливих» відкрито у результаті співпраці Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ та Управління освіти Львівської міської ради.

Капеланство.info

Відбулася лютнева зустріч протопресвітерів Львівської архієпархії

22 лютого в приміщенні конференц-залу курії Львівської архієпархії відбулися збори протопресвітерів, які очолив протосинкел, єпископ-помічник Львівської архієпархії Преосвященний Володимир. У вступному слові він привітав протопресвітерів на чергових зборах та подякував отцям, що знайшли час прийти й обмінятися певними думками.

Духівник при Координаційній раді УМХ о. Олег Харишин представив об'єднання вірних УГКЦ «Українська молодь – Христові» та новопроголошений статут спільноти, а також пригадав історію зародження УМХ у Львові у 1933 році.

У свою чергу, о. Іван Коломієць представив ініціативу щодо розповсюдження «цеголок» на будівництво храму Різдва св. Івана Христителя. Представники апостольства Фатіми розповіли про сорокагодинну молитву Всесвітнього апостольства Фатіми. Референт у справах родин о. Михайло Пазиняк розповів про передпідружні навчання, які тривають при архієпархії, представивши афішу з розпорядком і темами навчань на 2024 рік. Економ о. Володимир Ольшанецький представив економічні питання, керівник пресслужби о. Михайло Квасюк розповів про заплановані проекти пресслужби. Отець-доктор Сергій Стесенко представив повідомлення канцелярії, а синкел у справах духовенства о. Юрій Чудяк зачитав Декрет Митрополита Ігоря про обов'язок для священників, які мають певний уряд у архієпархії, брати участь у заходах Інституту постійної формації.

Пресслужба Львівської архієпархії

Представники комісії «Справедливість і мир» зустрілися з Архієпископом і Митрополитом Львівським

Під час візиту солідарності з Україною керівництво комісії «Справедливість і мир» поспілкувалося з Архієпископом і Митрополитом Львівським Ігорем. Їх супроводжував Юрій Підлісний – голова комісії УГКЦ в справах мирян і сім'ї та завідувач кафедри політичних наук УКУ.

Європейська конференція – це альянс національних комісій «Справедливість і мир» у Європі, які працюють над просуванням справедливості, миру та поваги до людської гідності. Конференція сприяє підвищенню обізнаності про католицьку соціальну доктрину в європейських суспільствах і серед європейських інституцій. Спільнота відчуває свою особливу прихильність до жертв порушень прав людини, ізоляції, переслідувань, насильства та збройних конфліктів, оскільки висловлюється на користь їхніх проблем.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Львові молитвою вшанували пам'ять отця Михайла Вербицького у день його народження

Єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир звершив панахиду біля пам'ятника отця Михайла Вербицького, автора музики гімну України «Ще не вмерла Україна», 4 березня 2024 року, у 209-ту річницю від дня народження священника УГКЦ. Цього дня тут традиційно зібралися представники духовенства, влади, активна громадськість, щоб спільною молитвою, квітами та музикою вшанувати пам'ять о. Вербицького. Молитву співом супроводжував хор «Надсяння» під керівництвом Володимира Пасічника.

Владика Володимир у духовному слові пригадав сторінки життя священника, а також побажав, щоби приклад життя о. Михайла заохочував нас до дальших життєвих кроків.

«Сьогодні ми складаємо велику вдячність о. Михайлу за те, що він зробив для нас, для прийдешніх поколінь. Навіть попри те, що його не всі розуміли. Незважаючи на драми власного життя, він зробив дуже багато у нелегкий час. А час ніколи не був легким. Питання, з якої сторони подивитися. Але у Божому світлі кожен час є сприятливий для того, щоби творити добро. Нехай Бог дарує нашому співбрату о. Михайлу вічні обійми, а приклад його життя нехай нас заохочує до дальших життєвих кроків», – побажав єпископ-помічник.

Пресслужба Львівської архієпархії

Апостольський екзарх для українців в Італії рукопоклад нового священика

18 лютого, у першу неділю Великого посту за григоріанським календарем, у катедральному храмі Жировицької Богородиці та святих мучеників Сергія і Вахка владика Діонісій Ляхович під час Архиерейської Божественної Літургії рукопоклад у сан священика Святослава Макара, студента Папського університету святого Томи Аквінського «Анджелікум».

Під час проповіді владика Діонісій зазначив: «Дорогі брати і сестри! Сьогодні диякон Святослав стане священиком на зразок Ісуса Христа, стане пастирем Божого Народу, готовим на всяку жертву. А також стане іконою, через яку Бог промовлятиме. У книзі Буття читаємо, що «Бог сотворив людину на свій образ; на Божий образ сотворив її» (Бт. 1,27). Тому коли кажемо, що людина створена на образ Божий, то тим визнаємо, що людина покликана до того, щоб бути свідком надприродного світу, бути іконою Бога живого для народу».

Наприкінці архиерей звернувся до о. Святослава: «Дорогий Святославе, як архиерей молитимуся за тебе, щоб ти був достойним стати без гріха перед святим Божим жертвником, проповідувати Євангеліє Царства Божого, освячувати слово Божої істини, приносити Богові дари і жертви духовні, щоб оновлювати людей купіллю відродження. Все в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після Божественної Літургії кожен присутній отримав благословення від нововисвяченого іерея.

Пресслужба Апостольського екзархату в Італії

У Римі висвятили випускників Київської семінарії – нового священика та трьох дияконів

18 лютого, у Першу неділю посту за григоріанським календарем, троє випускників Київської Трьохсвятительської духовної семінарії УГКЦ – Микола Шевців, Андрій Хомин і Юрій Шабанов – у соборі Святої Софії в Римі отримали дияконські свячення, а диякон Артур Мороз був висвячений на священика. «З цієї нагоди приносимо щирі вітання для наших випускників та бажаємо їм Божого провладу у служінні! Нехай Пресвята Богородиця буде повсякчасною молитовною заступницею у всіх життєвих справах й допомагає на шляху до святості!» – йдеться на сайті семінарії.

Святителем був владика Йосиф Мілян, єпископ-помічник Київської архієпархії. На Літургії співслужив владика Микола Семенишин, єпископ-помічник Івано-Франківської архієпархії.

Нововисвячені диякони й іерей після навчання в Київській Трьохсвятительській духовній семінарії УГКЦ вирушили з України до італійської столиці для продовження студій. Вони розпочали своє навчання у кращих римських університетах, поглиблюючи знання на спеціалізації з богословських програм, яку кожен попередньо обрав.

Медіацентр КТДС

У Києві молитовно вшанували Героїв Небесної Сотні: «Спасибі за вашу жертвовну любов»

20 лютого, у 10-ту річницю розстрілів на Майдані, в екуменічному храмі Архистратига Михаїла та українських новомучеників, що на алеї Героїв Небесної Сотні у столиці, відбулася молитва за упокій душ загиблих під час Революції Гідності. Тут представники духовенства різних християнських конфесій звершили панахиду.

З духовним словом до присутніх звернувся ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії УГКЦ о. Петро Жук. Він зазначив, що Герої Небесної Сотні своїм жертвним подвигом засвідчили цінність свободи для українського народу. «Сьогодні, коли ми згадуємо Героїв Небесної Сотні, ми віднаходимо відповідь на питання про те, звідки в Україні взявся гарт, сила вистояти, зупинити і витискати ворога, окупанта зі своєї землі», – відзначив він.

Ректор семінарії наголосив, що саме завдяки жертвовній любові Героїв Небесної Сотні український народ згуртувався і став на захист своєї гідності, суверенітету та незалежності. «Сьогодні у своєму серці мусимо сказати їм «спасибі!» Бо це вони запалили вогонь жертвовної любові в тисячі людей тут, на Майдані. Це вони своєю кров'ю, яка проливалася на цьому асфальті і на цій бруківці, зуміли торкнути мільйони душ та серцець українців», – заакцентував о. Петро.

Після панахиди присутні поклали квіти і лампадки до пам'ятного хреста. Молитву організувала Київська Трьохсвятительська духовна семінарія УГКЦ разом із Національним музеєм Революції Гідності, Українським інститутом національної пам'яті за участю Міністерства оборони України.

Департамент інформації УГКЦ

Посол Литви вручив Главі УГКЦ пам'ятну медаль, присвячену ювілею святого Йосафата

22 лютого у резиденції Глави Української Греко-Католицької Церкви в Києві відбулася урочиста церемонія вручення Блаженнішому Святославу пам'ятної медалі, присвяченої 400-річчю мучеництва св. Йосафата Кунцевича. Медаль від уряду Литовської Республіки вручив Надзвичайний і Повноважний Посол Литви в Україні Вальдемарас Сарапінас.

«Святий Йосафат, який сформувався як видатний священнослужитель у Вільносі, присвятив своє життя зміцненню єдності християн. Він єднає Литву та Україну, нагадуючи про історичну вірність Європі Греко-Католицької Церкви», – наголосив пан посол.

Блаженніший Святослав через посла подякував Литовській державі й литовському народові за солідарність з Україною. «Цими днями ми переживаємо 10 років від початку війни росії проти України і 2 роки повномасштабного вторгнення. Дуже дякуємо за солідарність литовського народу з українцями!» – мовив Глава УГКЦ.

Нагадаємо, що 2023 рік у Литві було проголошено роком 400-річчя мучеництва Йосафата Кунцевича. Цим сейм Литовської Республіки вказав на важливість постаті Йосафата для історії та культури країни. Протягом року в Литві організували понад 40 заходів, присвячених ювілею, зокрема Міжнародну наукову конференцію, виставки, концерти духовної музики, молебні, паломництва, лекції. Також департамент національних меншин при литовському уряді випустив пам'ятну медаль.

Департамент інформації УГКЦ

Американські сенатори здійснили неофіційний візит до УКУ

Сенатори США з неофіційним візитом відвідали Український католицький університет. Делегацію очолює лідер демократів у Сенаті США Чак Шумер. До складу делегації також увійшли сенатори-демократи Джек Рід, Майкл Беннет, Річард Блюменталь, Метті Гассен і Бріджит Брінк, яка обіймає посаду посла США в Україні.

«Я очолюю цю коаліцію для зустрічі з Президентом Зеленським, аби показати українському народу, що Америка на їхньому боці, щоб показати нашим союзникам в НАТО і Європі, що ми на їхньому боці», – написав пан Шумер у мережі X, опублікувавши фото із проспекту Свободи у Львові, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

«Це історичний візит для України. Ми сподіваємося на підтримку наших союзників і дякуємо американському народу за солідарність з Україною!» – наголосив ректор УКУ п. Тарас Добо, зустрічаючи делегацію разом із віцепрезидентом університету о. Богданом Прахом.

При цьому провідний демократ у Сенаті заявив, що прибув до Львова, щоб «дідзирати про життєво необхідне озброєння для України, і щоб захистити нашу демократію і національну безпеку».

Пресцентр УКУ

Глава УГКЦ до отця Мирона Бендика з нагоди 70-річчя: «Ви стали прикладом священика, що любить Христа і Його Церкву»

23 лютого ректор Дрогобицької духовної семінарії блаженних священномучеників Северина, Віталія та Якіма о. Мирон Бендик відзначив 70-річчя. З нагоди ювілею Блаженніший Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, направив ювілярів вітальну грамоту. Її зачитали під час Архиєрейської Божественної Літургії, яку в неділю, 25 лютого, у Дрогобицькій духовній семінарії очолює владика Ярослав Приріз.

Патріарх подякував священика за його багаторічне служіння Церкві й українському народові. Блаженніший Святослав відзначив жертвність о. Мирона, який у період підпілля служив у різних парафіях Дрогобицького району, «наближаючи момент відродження рідної Церкви-мучениці», а також його плідну працю на посаді ректора семінарії у Дрогобичі.

Блаженніший Святослав також відзначив активну діяльність о. Мирона в різних церковних структурах, зокрема в богословському відділі Патріаршої курії, та багатьох конференціях із питань релігії, духовності, мистецтва і культури. «Із великою приємністю, – додав Глава УГКЦ, – згадую нашу співпрацю в написанні Катехизму Церкви «Христос – наша Пасха».

З нагоди ювілею Патріарх побажав о. Миронові ряних Божих благословень, допомоги Святого Духа в усіх його починаннях на славу Богу та для добра рідного народу.

Департамент інформації УГКЦ

Владика Микола у Мельбурні висвятив двох дияконів

25 лютого, у другу неділю Великого Посту за григоріанським календарем, у катедральному храмі Святих апостолів Петра і Павла в Мельбурні, владика Микола Бичок уділив дияконські свячення піддияконам Василеві Мотріченку та Віталієві Легеті.

На Архиєрейську Божественну Літургію з цієї нагоди чисельно прибули духовенство та вірні Мельбурнської єпархії. Із владикою Миколою співслужили отці та диякони катедрального храму. До урочистого богослужіння долучився також гість із України – о. Іван Говгера.

Звертаючись до вірних під час проповіді, владика Микола наголосив, що сьогодні присутні стануть свідками особливої події. Він розповів про те, хто такий диякон та яка його роль у Церкві, а особливо під час Божественної Літургії. Роздумуючи над Євангелієм від Марка в контексті дияконського служіння, владика зазначив: «Бути дияконом означає служити. Бути дияконом означає, як ці четверо друзів, допомогти людині знайти дорогу до Бога. А інколи, коли людині важко через різні свої немочі, гріхи, проблеми, у духовний спосіб принести її перед обличчя Бога, щоб Господь зробив чудо».

Владика Микола зауважив, що Господь провадив піддияконів Василя і Віталія до дияконства різними дорогами, проте обох привів до Австралії, щоби служити вірним Мельбурнської єпархії. Відтак привітав їх від імені усієї єпархії: «Нехай ці нові покликання стануть тим зерном, яке проросте в австралійській землі, і ми також у свій час матимемо покликання до священничого та монашого станів і мирянські покликання бути добрими християнами».

Пресслужба Мельбурнської єпархії УГКЦ

Глава УГКЦ освятив меморіал «Хрест Героїв» у Вишгороді

24 лютого, у день 2-ї річниці повномасштабної війни росії проти України, Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав освятив меморіал «Хрест Героїв» у Вишгороді – місті, де 2 роки тому українці зупинили російську навалу на Київ. Із Главою УГКЦ співслужили Апостольський нунцій Вісвальдас Кульбокас, владика Андрій, єпископ-помічник Київської архієпархії, та священики Київської архієпархії.

Меморіал присвячено всім героям, які віддали своє життя, захищаючи Україну, та всім, хто продовжує боротися за незалежність нашої держави нині. Авторство проекту належить Блаженнішому Святославу, а також Андрієві Вавришу, Олександрові Горгану, Миколі Каблуці, о. Тарасові Валаху. Виконавцем робіт виступив фонд імені отця Тита Войнаровського.

У слові Предстоятель УГКЦ зацентрував на важливості встановлення меморіалу – хреста, який буде особливою пам'яттю для нащадків: «Щоб пам'ять була в майбутньому, її потрібно будувати сьогодні». У свою чергу, Апостольський нунцій в Україні Вісвальдас Кульбокас запевнив, що Святіший Отець підтримує українців, зокрема і цього пам'ятного дня, а також наголосив, що цей меморіал – це місце нашої молитви за всіх захисників і їхньої молитви за нас.

На освяченні меморіалу були присутні захисники України, родини загиблих героїв, а також представники влади, зокрема міністр освіти і науки Оксен Лісовий та виконавчач обов'язків міністра культури Ростислав Карандєєв.

Департамент інформації УГКЦ

Глава французького єпископату: Війна, яку веде Україна, – це війна за Європу, за людську гідність

Напередодні 2-ї річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну архієпископ Ерік де Мулен-Бюфур, очільник Єпископської конференції Франції, написав листа солідарності Блаженнішому Святославу, Отцю і Главі Української Греко-Католицької Церкви. У листі він висловив співчуття українському народу із приводу жертв, яких він зазнав унаслідок війни. А також запевнив, що єпископи та народ Франції з увагою і скорботою стежать за бойовими діями, що тривають.

Очільник католицького єпископату Франції згадав свій візит до України, який відбувся у вересні 2022 року: «Тоді я зміг висловити своє захоплення зусиллями, які Ви здійснюєте у своїх щоденних зверненнях, надаючи духовну підтримку українському народу в час війни».

Від імені єпископату Франції архієпископ Бюфур запросив Блаженнішого Святослава восени 2024 року відвідати Париж.

«Ми вважаємо важливим, – додав глава французького єпископату, – показати всім те, про що Ви добре говорите: що війна, яку веде Україна, є війною за Європу і за ідею цивілізації, за людську гідність, створену на образ Божий, за міжнародне життя як дружбу між народами, а не як панування і підкорення».

Департамент інформації УГКЦ

Папа Франциск прийняв канцлера Німеччини Олафа Шольца

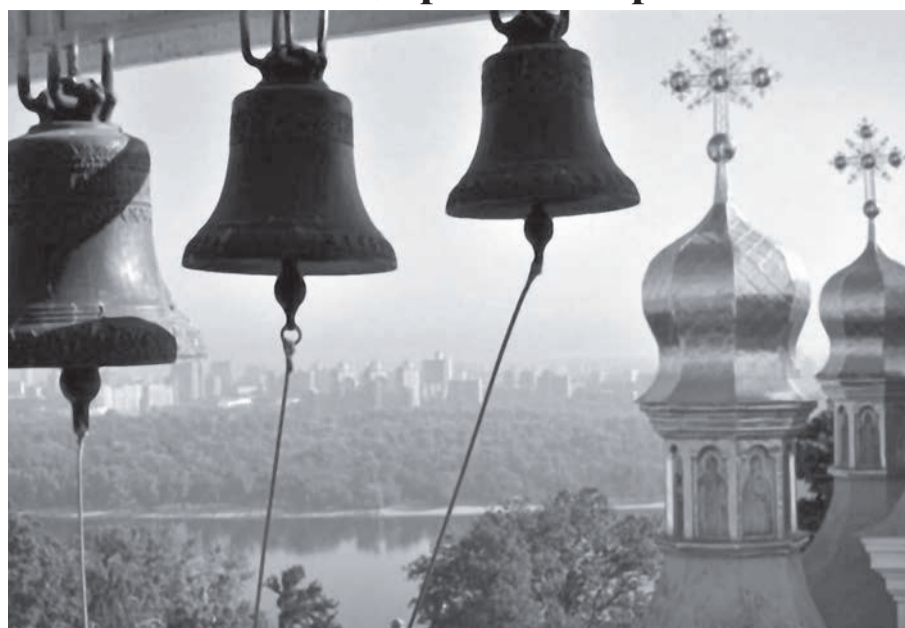
2 березня Папа Франциск прийняв на аудієнції в Апостольському палаці у Ватикані канцлера Федеративної Республіки Німеччини Олафа Шольца, який після цього зустрівся також із Державним секретарем Святого Престолу кардиналом П'єтро Пароліном, якого супроводив заступник секретаря у справах стосунків з державами монсеньор Мірослав Ваховський.

Пресслужба Святого Престолу інформує, що розмова Папи Франциска з головою уряду Німеччини тривала понад півгодини та, як звичайно, завершилася обміном подарунками. Папа Франциск, крім звичної добірки документів понтифікату, між якими – щогорічне послання на Всесвітній день миру, подарував канцлеру Німеччини бронзову композицію «Любити допомагати», що зображує дитину, яка допомагає встати на ноги ровесникові. Серед подарунків Олафа Шольца – офіційний м'яч «Євро 2024».

Як зазначається у повідомленні ватиканської пресслужби, під час щирих переговорів у Державному Секретаріаті було висловлено задоволення з приводу добрих стосунків та плідної співпраці між Святим Престолом та Німеччиною, підкреслюючи важливість християнської віри в німецькому суспільстві. Далі було обговорено деякі питання, що становлять спільний інтерес, як, наприклад, явище міграції. Окремо йшлося про війну в Україні, а також в Ізраїлі та Палестині, і, як наслідок, про зусилля, спрямовані на досягнення миру через невтомний пошук дипломатичного рішення, яке би привело до якнайшвидшого припинення бойових дій.

«Vatican News»

Передзвін у Європі на знак солідарності з Україною

З ініціативи Європейського товариства будівничих соборів і монастирів, опівдні в другу річницю початку російського широкомасштабного вторгнення в Україну на десять хвилин залунали дзвони монастирів і катедральних соборів по всій Європі. «Як спільнота відповідальних за будівництво великих соборів у Європі від Норвегії до Мальти і від Іспанії до України, ми хотіли би ще раз нагадати всім про цю війну: Європа досі палає», – йдеться у зверненні спеціалістів будівництва соборів.

«Це європейський знак солідарності, уваги та єднання в молитві з людьми в Україні, які страждають через цю агресивну війну», – зазначив настоятель катедрального собору святого Стефана у Відні о. Міхаль Ландау, який також є президентом «Карітасу Європи». «Ця війна є гуманітарною трагедією та поразкою людства: 17,6 мільйона людей в Україні потребують гуманітарної допомоги», – додав священник, який неодноразово відвідував Україну. Він запевнив, що гуманітарна допомога з Європи надходить, а місцеві структури «Карітасу» здійснюють «чудову працю». «Ця допомога повинна тривати. Вона необхідна для виживання», – підкреслив очільник «Карітасу Європи».

«Vatican News»

Кардинал Паролін про дипломатичні зусилля проти лиха торгівлі людьми

8 лютого відзначався 10-й Всесвітній день молитви і роздумів проти торгівлі людьми. Наприкінці минулого року, за оцінками Управління Верховного комісара ООН з прав людини, 50 мільйонів людей стали жертвами однієї з форм експлуатації, яку можна прирівняти до торгівлі людьми. А одними з перших жертв торгівлі людьми є мігранти, і саме тому дипломатія Святого Престолу, повністю залучена до боротьби з цим злом, закликає до участі всіх зацікавлених сторін. На цьому наголосив кардинал П'єтро Паролін, Державний секретар Святого Престолу, в інтерв'ю, приуроченому до цієї дати.

Ділячись думками, як ватиканська дипломатія та дипломатія загалом може зробити свій внесок у те, щоби покласти край нелегальному трафіку людей по обидва береги Середземномор'я, Державний секретар Ватикану зазначив, що йдеться про дуже складне питання, оскільки є чимало факторів, які стосуються теми міграції. «Я вважаю, що рішення залишається таким самим, тобто щоби проблемою займалися всі, і щоби кожен брав на себе свою частку відповідальності у її вирішенні. Мені здається, що це фундаментальний момент. Крім того, потрібно, щоби змінився погляд на міграцію: щоби це був не лише негативний підхід чи продиктований страхом, бо страх ніколи не є добрим порадиником, а щоби це був позитивний підхід, який бере до уваги всі проблемні моменти і намагається їх вирішувати. Спільний підхід і позитивний підхід», – наголосив він.

У цьому контексті кардинал П'єтро Паролін вказав на фундаментальну роль діалогу між країнами, і не лише Середземномор'я, а й усю Європу. «На жаль, країни, що прилягають до Середземномор'я, часто, так би мовити, змушені самотужки нести тягар цього явища, як також і його серйозність. Отже, потрібно, щоби дійсно була співпраця з боку всіх: мені це здається принципово важливим», – наголосив головний дипломат Святого Престолу.

«Vatican News»

Redemptor hominis: 45 років «програмної» енцикліки святого Івана Павла II

45 років тому, 4 березня 1979 року, Папа Іван Павло II опублікував свою першу енцикліку «Redemptor hominis» (Відкупитель людини). Енцикліка вважається програмним документом, який розкриває горизонти його мислення на початку понтифікату і водночас є своєрідним підсумком душпастирського, філософського та богословського досвіду Краківського митрополита. У документі, опублікованому через п'ять місяців після обрання, святий Іван Павло II представляє світові основні ідеї свого служіння як Наступник святого Петра, даючи також оцінку духовного стану тогочасного світу.

Папа Войтила стверджує, що правда про людську гідність має свою основу в Ісусі Христі, котрий є «центром всесвіту та історії». Не випадково енцикліка не називається «Redemptor hominum», тобто Відкупитель людства, а саме «Redemptor hominis» – Відкупитель людини. «Йдеться не про людину у всій її правді, у всій її повноті, – читаємо в документі. – Йдеться не про абстрактну людину, а про реальну людину, конкретну, історичну людину. Йдеться про кожну людину. Бо кожну людину обіймає тайна Відкуплення». Він також підкреслив, що «людина – це дорога Церкви», тому Церква повинна супроводжувати її, намагатися зрозуміти її, співчувати їй і шукати її.

Діагноз тогочасного світу, викладений у документі, не дихає оптимізмом. Святіший Отець писав про ХХ століття як про століття, в якому «люди заподіяли людям багато несправедливості і страждань», зазначаючи, що перспектива наступного, ХХІ століття, також не вселяє оптимізму. Тут знайшлося місце для тем, розвинутих протягом наступних років понтифікату, як от заклик більше турбуватися не про те, щоб «мати більше», але про те, щоб «якнайбільше бути»; стурбованість соціальною несправедливістю, що панує у світі; розрив між постійним поступом цивілізації і розвитком моралі та етики.

Енцикліку «Redemptor hominis» вважають викладом християнського гуманізму. Як зазначив сам автор, це була «тема, яку він привіз із собою» до Риму. Він, наприклад, пише, що «глибоке захоплення цінністю і гідністю людини називається Євангелієм, тобто Доброю Новиною. Це також називається християнством».

За матеріалами КАІ

Релігійна свобода порушується в третині країн світу

У світі досі залишається надто багато порушень прав людини, свободи думки, совісті та релігії, а дискримінація й переслідування віруючих і надалі зростають. Таку стурбованість висловив архієпископ Еторе Балестреро, Постійний спостерігач Святого Престолу при ООН та інших міжнародних організаціях в Женеві, виступаючи на 55-й сесії Ради з прав людини. Апостольський нунцій підкреслив, що «релігійна свобода порушується майже в третині країн світу» і що, за даними фундації «Допомога Церкві в потребі», від цього страждає близько 4,9 мільярда людей, а в деяких західних країнах дискримінація і релігійна цензура здійснюються під гаслами толерантності та інклюзивності, в той час як законодавство, спрямоване на боротьбу з підбурюванням до ненависті, часто використовується для того, щоб кинути виклик праву на свободу думки, совісті та релігії. Ватиканський дипломат сподівається, що в ході роботи Ради з прав людини будуть виявлені і розглянуті триваючі порушення основоположних прав людини, визначені їхні першопричини і вжиті активні заходи для їх припинення.

Ватиканський дипломат вказав на те, що багато сьогоденних проблем «походять від браку пошани до людської гідності» і від того, що ми не визнаємо взаємопов'язаності, а також через те, що спроби запровадити «нові права» не завжди узгоджені з тим, що є добрим для людської особи. Вони «ведуть до «ідеологічної колонізації», яка загрожує людській гідності, створюючи поділ між культурами, суспільствами і державами, замість того, щоби сприяти єдності і миру», – зазначив архієпископ Балестреро.

«Vatican News»

Папа Франциск: не забуваймо про Україну, де щодня гинуть люди

Під час молитовної зустрічі з паломниками в першу неділю березня 2024 року Папа Франциск знову скерував думку до Палестини, Ізраїлю та України. Він також звернувся з привітанням до української молоді, що прибула на зустріч, організовану Спільнотою святого Егідія. Не залишився без його уваги і Міжнародний день просвіти з питань роззброєння та нерозповсюдження.

«І, будь ласка, не забуваймо про страждення Україну, де щодня гине багато людей. Там стільки болю», – додав Святіший Отець, який, вітаючи присутні на площі Святого Петра різноманітні групи прочан, виокремив українську молодь, згуртовану на зустріч, яку організувала Спільнота святого Егідія на тему «Перемагати зло добром. Молитва, вбогі, мир». «Дорога молоде, дякую вам за ваші зусилля, спрямовані на підтримку тих, хто найбільше страждає від війни. Дякую», – мовив він.

Папа Франциск також згадав про те, що 5 березня відзначається Міжнародний день просвіти з питань роззброєння та нерозповсюдження. «Як же багато ресурсів витрачається на військові видатки, які в силу нинішньої ситуації, на жаль, продовжують зростати! Я щиро бажаю, – сказав він, – щоб міжнародна спільнота зрозуміла, що роззброєння – це перш за все обов'язок: роззброєння – це моральний обов'язок. Усвідомімо це. Та це вимагає від усіх членів великої сім'ї народів відваги перейти від рівноваги на основі страху до рівноваги на основі довіри».

«Vatican News»

Папа Франциск: Закликаю молитися за народи, які страждають від жахів війни

Наприкінці загальної аудієнції 6 березня Папа Франциск привітав тисячі паломників з усього світу, які зібралися на площі Святого Петра, нагадавши про страждання народів, землі яких охоплені бойовими діями.

Єпископ Риму звернувся до молоді, хворих, старих і молодят, попросивши в ці дні Великого посту «сміливо звільнитися від усього, що сковує життя, щоб усією душею повернутися до Бога, який любить нас вічною любов'ю».

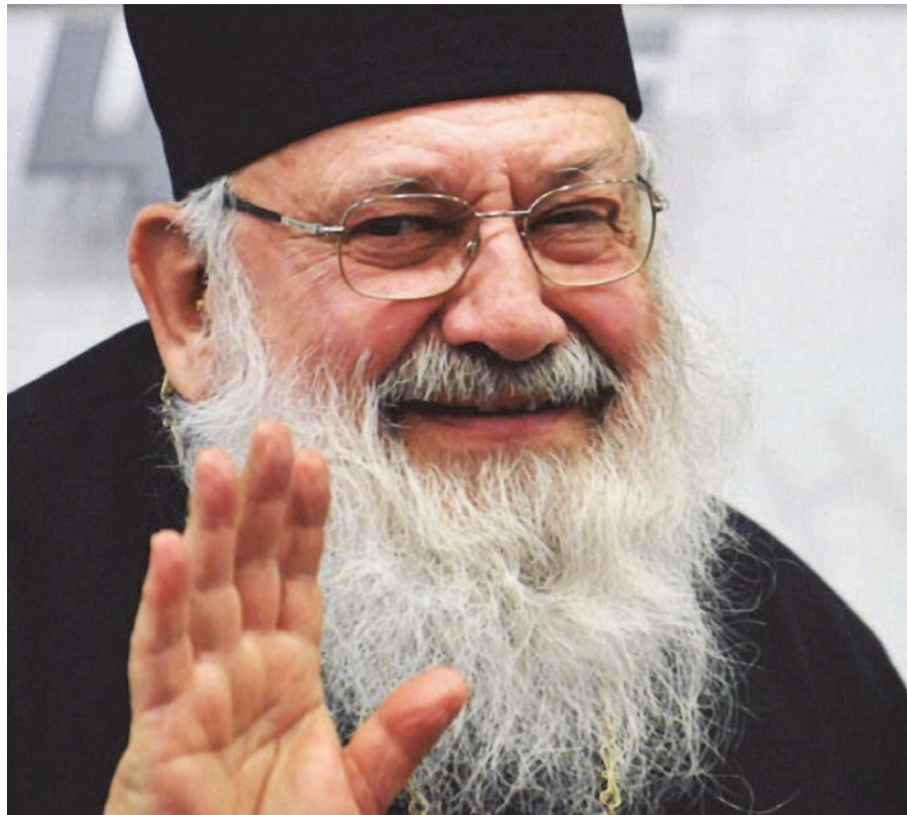
«Ще раз, брати і сестри, я закликаю вас молитися за народи, які страждають від жахів війни в Україні та на Святій Землі, а також в інших частинах світу. Помолімося за мир, попросимо Господа за дар миру! Усім вам моє благословення».

«Vatican News»

Глава УГКЦ розпочав беатифікаційний процес Патріарха Любомира (Гузара)

26 лютого 2024 року Блаженніший Святослав урочисто проголосив початок беатифікаційного процесу Патріарха Любомира Гузара. Проголошення відбулося під час подячного молебню з нагоди завершення Року Патріарха Любомира, у 91-річчя від дня його народження.

У Декреті проголошення зазначено, що впродовж 6 років від переставлення до вічності світлої пам'яті кардинала Любомира Гузара, сила його слова і духу слугує людям підтримкою та орієнтиром у щоденному житті, особливо під час цієї страшної війни.

31 травня 2017 року Патріарх Любомир спочив у Господі в м. Києві і 5 червня його тіло було поховане у крипті Патріаршого собору Воскресіння Христового. «Відтоді Божий люд розпочав виявляти особливу духовну шану стосовно особи Любомира Гузара, не так молячись за його упокій, як просячи в нього заступництва, засвідчуючи славу його святості через численні записи в книгах пам'яті, встановлених біля його гробу. Ці записи вказують на отримані знаки, ласки та оздоровлення», – зазначив Блаженніший Святослав у Декреті.

Розслідування щодо беатифікації та канонізації Патріарха Любомира розпочато з огляду на численні звернення поодиноких людей і спільнот вірних, а також з огляду на присутність серед численної частини Божого люду спонтанної слави святості, що спонукає християн до молитви за посередництвом світлої пам'яті Любомира Гузара.

Заявником цієї справи з уряду (ex officio) є Київська архієпархія Української Греко-Католицької Церкви. Постулятором у справі беатифікації та канонізації слуги Божого Любомира Блаженніший Святослав окремим Декретом іменував о. Павла Локотя. Після отримання Декрету священник на Євангелії склав присягу і вступив в уряд.

Глава УГКЦ закликав усіх вірних Церкви підтримати цю святую справу і розповів, як можна це зробити. «Коли хтось отримає яку-небудь ласку за посередництвом Блаженнішого Любомира (вслухану молитву, оздоровлення тощо), Ви маєте обов'язок у сумлінні про це повідомити, не маєте права приховати одержаний Богом дар. Повідомити про це потрібно отця Павла Локотя, постулятора. Тоді він, відповідно до всіх церковних правил, цей випадок зафіксує, і тоді процес беатифікації рухатиметься далі», – сказав Блаженніший Святослав, а також заохотив підтримати цей коштовний процес своїми пожертвами.

Під час молебню вперше прозвучала молитва за прославу слуги Божого Любомира Гузара, спеціально укладена для цієї нагоди. Опісля у крипті перед гробом майбутнього блаженного відслужили панахиду.

Департамент інформації УГКЦ

Глава УГКЦ про духовний досвід під час війни

Уже два роки Україна живе в умовах повномасштабної війни, яку розпочала росія. Цей час кардинально змінив життя людей, зокрема й життя Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви. Блаженніший Святослав в інтерв'ю для католицького видання «Aleteia» розповів про свій духовний досвід у час війни, про те, як два роки повномасштабного вторгнення вплинули на нього, його служіння та життя українців загалом.

Глава Церкви розповів, що навіть до російського вторгнення легкого життя ніколи не мав, адже завжди присвячує себе людям. Однак від початку війни активність Блаженнішого Святослава, за його словами, збільшилася вдвіть. «Я завжди намагаюся жертвувати собою заради своїх людей. Перебуваючи з ними, особливо в тих небезпечних ситуаціях, як, наприклад, у перші місяці війни в Києві, коли ми практично були в оточенні, я намагаюся надихати своїх людей. Але моє запитання завжди було: «Господи, де Ти є в цих обставинах?» Я намагався знайти знак Божої присутності серед нас, надихатися, знаходячи Його. А потім, як єпископ, як віруюча людина, показати іншим шлях до Божої присутності серед нас. Так виглядає моє життя сьогодні», – зізнався він.

Окрім цього, Глава УГКЦ розповів, що за два роки значно збільшилася кількість його переїздів та душпастирських відвідин. «Навіть якщо ти не можеш зробити занадто багато для тих людей, навіть якщо в тебе порожні руки, – важливо бути біля них, бути присутнім. І ця зустріч відкриває те, що ми несемо в наших серцях, – зазначив Предстоятель. – Коли йде війна, спадають усілякі маски. Багато людей відкриває справжнє обличчя, справжню особистість та приховані наміри свого серця. І так, я є свідком того, що це відбувається».

Блаженніший Святослав розповів, що бути єпископом у час війни – це насамперед бути посланцем Божого слова, нести Божу благодать і звершувати Святі Таїнства: «Я є свідком надзвичайної сили Божого Слова, яке зцілює, створює нові ситуації, просвітлює нові перспективи, допомагає людям віднайти Божу присутність у їхньому житті, підвищує їхню стійкість, надихає їх».

В Україні сьогодні спостерігається певне навернення, запитування сенсу наших страждань, який ми можемо відкрити, слухаючи Боже слово. Багато людей шукає Таїнств Церкви серед усього горя та пережитого жахиття. За словами Патріарха, душпастирство сьогодні можна також назвати «душпастирством серед горя і скорботи» або ж «душпастирством горювання». «Дуже часто ти не можеш нічого сказати. Ти можеш лише бути присутнім, плакати разом із цими людьми і розділяти їхній біль. Цей біль впливає на тебе. Бо, ділячись, ти береш у своє серце їхній

біль. І треба бути обережним, і знати, що робити з цим надмірним болем у своєму серці», – зазначив Блаженніший.

У таких випадках Глава УГКЦ відкриває для себе посеред душпастирського способу супроводу скорботи найголовніше – важливість молитви, а також надії та любові: «Молитва не є простим ритуалом чи церемонією. Молитва – це сила, яка проходить через ваше серце. Молитва – це спілкування з Богом. Молитва – це те, що преображає тебе і реальність навколо тебе. І ми є свідками того, як люди моляться, коли на голову падають бомби».

Тож тільки той, хто молиться, має надію. Блаженніший Святослав запевнив, що надія може зростати і здійснюватись у третій важливій християнській чесноті – у любові. Надія завжди веде до любові. А любов – це найбільша сила, яка може перетворити й зцілити наші рани.

Департамент інформації УГКЦ

Блаженніший Святослав: Сотні тисяч українців чекають на правосуддя

– Ми всі сьогодні свідомі, що сотні тисяч українців мають право на справедливість, чекають на справедливість. І ми повинні зробити все, щоб вони дочекались якнайшвидше, – про це заявив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час круглого столу в Укрінформі «Судова трансформація в Україні – ціннісні орієнтири. Актуальні моральні дилеми» 20 лютого, у день 10-ї річниці розстрілів учасників Революції Гідності.

У круглому столі взяли участь члени Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій, члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Громадської ради доброчесності.

«Кожен із тут присутніх, – зазначив Глава УГКЦ, – розуміє, яку відповідальність ми несемо – Всеукраїнська рада Церков і релігійних організацій, кожний із духовних

осіб, зокрема кожен із вас, кожен на своєму місці. Якщо кожен із нас зробить все, люди дочекаються».

Блаженніший Святослав зазначив, що злочин завжди буде покараний, і це невідворотна істина. «Очевидно, що ми можемо говорити про різні етапи тої невідворотності покарання, про те, чи цю справедливість доповнить людська чи Божа справедливість. Але злочин завжди буде в той чи той спосіб покараний. Можливо, з уст духовної особи це дуже жорстко звучить, але злочинець сам себе карає, не потрібно йому виносити вирок. Коли він чинить злочин, він стає злочинцем. А в той чи той спосіб тоді суддя це виявляє, констатує факт і його оприлюднює», – наголосив він.

Предстоятель закликав до об'єднання зусиль для трансформації судової системи в Україні, щоб вона стала доброчесною, зі справедливими законами, судами й людьми: «Сьогодні ті, хто нас чує, повинні почути слово надії. Ми разом будемо трансформувати, переобразити всю порочну систему правосуддя в Україні, щоби вона з репресивної стала доброчесною, щоби в нашій Батьківщині були справедливі закони, справедливі суди, а головне, щоби справедливі

люди жили в нашій державі».

Під час круглого столу Глава УГКЦ також заявив, що «з погляду християнської моралі справи Майдану не мають терміну давності». «Термін давності, – мовив він, – може згадуватися лише тоді, коли злочин стосується ставлення людини до певних речей; коли ж ідеться про ставлення людини до людини і злочин проти людської особи, то терміну давності бути не може».

Блаженніший Святослав зазначив, що навіть у випадку злочинів, пов'язаних із майном, моральна норма передбачає реституцію. Тобто про завершення відповідальності, за його словами, можна говорити лише тоді, коли людина, яка вчинила злочин, компенсувала завдані збитки.

Глава УГКЦ також зауважив, що дії «суддів Майдану» стали точкою найбільшої компрометації правосуддя в Україні: «Можливо, це була точка найбільшої деградації правосуддя, яке показало, що ми є спадкоємцями репресивної моделі, судової влади як влади репресій, одного з інструментів не так пошуку справедливості, як інструмента гноблення, який чинить несправедливо і є керований кимось».

Департамент інформації УГКЦ

10 найбільш поширених перешкод для Сповіді

Чому деякі християни не йдуть до Сповіді? Для цього може бути багато причин. Звісно, Таїнство Покаяння (або Сповідь) є невід'ємною частиною духовного життя православних і католиків, але рано чи пізно перед людиною може виникнути запитання: чи варто мені йти сповідатися? Ми розглянемо 10 найбільш поширених причин, чому люди не йдуть до Сповіді.

1. Я не відчуваю себе великим грішником

Тут варто зауважити, що справді в наш час людям намагаються нав'язати думку, наче саме поняття гріха – це щось архаїчне. Тож для того, щоб визнати себе грішником, людині потрібно мати:

- Відвагу повірити в те, що вона є вільною, навіть у найскладніших життєвих ситуаціях. Той, хто сповідається, визнає, що грішив з власної волі.

- Вірити в існування Закону (Права), який Бог дав нам як заповіді. Хто сповідається, той визнає, що не завжди виконував заповіді щодо любові до Бога і ближнього.

Отже, варто пам'ятати, що кожна людина несе відповідальність за свої вчинки перед Богом, і що Творець дав людям заповіді, порушення яких руйнує стосунки з Ним та приносить у світ зло.

2. Я повторюю ті самі гріхи, з яких сповідаюся

Це справді може дуже знеохотити, бо в такому випадку здається, що Сповідь не має сенсу. Однак кожного разу, коли ми сповідаємось, то продовжуємо боротися: жаліємо за вчинений гріх, шкодуємо, що образили Господа Бога, піддали свою душу небезпеці та робимо постанову протистояти спокусам на майбутнє. Як наслідок, ми отримуємо відпущення своїх гріхів та необхідну благодать для нашого освячення.

Звичайно, навіть сповідаючись, ми можемо усвідомлювати, що, ймовірно, повторимо цей гріх знову, бо знаємо свої слабкості. Але це не причина не йти до Сповіді. Чому? Бо на Сповіді ми не робимо постанову, що більше ніколи не будемо сповідатися, оскільки ніхто не може бути впевнений у тому, що більше ніколи не згрішить. Ми залишимося грішниками до самої смерті і будемо все ще потребувати прощення наших гріхів і проступків. У будь-якому разі блаженний Августин сказав: «Поки ти борешся – ти переможець», тому борись до останнього подиху життя, і найсильнішою зброєю у цій боротьбі є Сповідь.

3. Я не знаю, що говорити на Сповіді

Для того, щоб підготуватися до Сповіді, потрібно зробити «іспит совісті» на основі Десяти Заповідей Божих і п'яти Заповідей церковних; зверни також увагу на Сім головних гріхів та Гріхи, які кличуть про помсту з Неба. Всі вони є в катехизмі, а також в багатьох молитовниках (а ще є гугл). Це важливо, бо якщо людина не знає, що є гріхом, то як буде в ньому каятися? Отже, помолись власними словами, попроси Святого Духа і свого Ангела-Хоронителя (він все бачив) допомогти тобі перевірити своє сумління. Після цього читай кожну заповідь і

роздумуй, чи ти її порушив – якщо так, то з цього і потрібно сповідатися. Наприклад, ти не був у неділю на Службі Божій, а, отже, порушив Божу Заповідь про Святий день, який належить Богові, – це гріх, про це треба сказати священнику. Є добрі книжечки, які можуть допомогти тобі в цьому, вони недорогі і невеликі, тому придбай і використовуй, особливо на початках, коли готуєшся до Сповіді. Ми грішимо думкою, словом, вчинком і недбальством – особисто і спільно з іншими. Тому ти обов'язково знайдеш, що сказати на Сповіді.

4. Я не відчуваю потреби сповідатися

Нічого дивного – багато речей є в нашому житті, які ми не робимо або не хочемо робити, а вони є дуже потрібними. Мало хто отримує задоволення, коли йде на операцію. Тому ми не можемо будувати своє християнське на життя на тій основі, що робитимемо лише те, що нам хочеться. Інакше ми просто перестанемо жити християнським життям взагалі. Бо нам не завжди хочеться молитися, йти до церкви, допомогти ближньому... І хто би що не казав, Сповідь потрібна навіть нашій психіці. Нам потрібно комусь відкритися і отримати благодать внутрішнього звільнення від Бога через людину. І саме священник є такою людиною, тому що він має владу від Бога відпускати нам наші гріхи, молитися за нас і, до того ж, зберігає таємницю Сповіді.

5. Сповідь принижує мене

Сповідь – це не покарання і не покауту. Вона не принижує людину. Можливо, тобі допоможуть такі думки:

- священник є також грішником і також повинен сповідатися;

- смиренність і простота, з якою той, хто сповідається, визнає свої гріхи, зазвичай навпаки викликають у священника почуття подиву зрілості людини;

- щирість визнання гріхів справляє на священника більше враження, ніж самі гріхи, тому повір, тобі буде важко

чимось здивувати сповідника: він чув ще й не таке;

- те, що ми говоримо Богові в присутності священника – це не просто список наших гріхів, але покірне визнання того, що ми є грішниками і хочемо вийти з того стану.

6. Я сповідаюся безпосередньо Богові, як протестанти

Не так все просто, як тобі здається. Чимало де в протестантських громадах існує сповідь, інколи ще й у багатоглибших умовах – вічна-віч з одним чи більше служителами, та подекуди з більш серйозними наслідками, навіть такими, як виключення з громади; окреме питання – таємниця Сповіді. До того ж, мало хто знає, що Мартін Лютер не лише не відкидав потребу в Сповіді, але й вбачав у ній незамінну допомогу в духовній боротьбі. Він так і писав в 1522 році, що «не замінив би її на жодні скарби світу».

Однак сама по собі сповідь ще не є Таїнством Покаяння, в якому людина отримує відпущення своїх гріхів. Лише апостолам та їхнім наступникам – єпископам і священникам – Бог надав владу звершувати це Таїнство в законний спосіб. Звичайно, людина не лише може, але й повинна просити в Бога прощення за кожен свій гріх безпосередньо, і Господь чує її, особливо, якщо у неї немає можливості посповідатися. Зрештою, про це ми просимо кожного разу, коли молимося «Отче наш». Але коли мова йде про смертні гріхи, то за першої можливості обов'язково йди до Сповіді.

Сповідь у теперішньому вигляді формувалася впродовж багатьох віків і є органічним та практичним способом здійснення Таїнства Покаяння – найбільш відповідним для нашого часу. Можливо, інколи варто змінити сповідника, але не сам спосіб Сповіді. Тому різні модерністські ідеї про «повернення до джерел» в практиці Сповіді або до так званої «практики ранніх християн» – це те ж саме, що дорослу людину одягати в пелюшки,

нехай навіть вони будуть її розміру: голим не будеш, але й щасливим теж.

7. Сповідальниця мене пригнічує (відштовхує)

Можливо, тобі було би комфортніше сповідатися не швиденько в конфесіоналі, а поспілкуватися з духівником у кімнаті. Святий священник XIX ст. Жан Марі Віаней так і робив – кликав чоловіків сповідатися в захристію. З іншої сторони, багатьом людям дуже комфортно сповідатися саме в сповідальниці. Хай там що, а місце Сповіді не має бути причиною відмови від Таїнства Покаяння: «хто хоче – шукає можливості».

8. Священники є досить зайнятими, щоб витратити час на Сповідь

Служіння духовного зцілення і турботи про духовне життя людей є для священника дуже важливою частиною його діяльності. Хтось колись сказав, «що позбавлення грішників можливості чи доступності для Сповіді є позбавленням їхнього права на особисту зустріч з Ісусом, а те, що Ісус над усе хотів зустрічатися з грішниками, ми бачимо на кожній сторінці Євангелія. Він ніколи не здійснив жодного фізичного чи морального uzдоровлення без особистого покладання рук на того, хто просив, або не запитуючи його про віру і про те, чого конкретно бажає».

9. Я надаю перевагу спільним покаянним богослужінням (практикам)

Звичайно, покаянні богослужіння та практики мають гарні плоди. І це добре, коли людина разом з іншими кається, просить прощення за свої та чужі гріхи. Однак ані покаянні молитви, ані покаянні поклони чи набожества не замінюють собою індивідуальну Сповідь.

10. Бог не вимагає від мене так багато, щоб мені прощати

Бог є нашим Небесним Батьком і зауважує кожен наш найменший рух в напрямку покаяння. І тому може здатися, що Сповідь – це якась зайва формальність у стосунках дитини з Батьком. Звісно, Богу не потрібні формальності і Його Милосердя подібне до океану. Однак Він постановив, що саме в Церкві людина може отримати прощення своїх гріхів. На одній монастирській стелі XII ст. написано: «Церква нічого не може пробачити без Христа; водночас Христос не хоче нічого пробачити без Церкви... Будь обережним, щоб не відділяти Голову від тіла; не перешкоджай функціонувати цілому Христові; і як Христос ніде не є цілим поза Церквою, так і Церква не є цілісністю поза Христом».

Це є великою таємницею нерозірваної єдності Христа і Його Церкви в ділі спасіння всіх людей, і щасливі ті християни, які можуть переживати цей аспект своєї віри в Таїнстві поєднання. Тим самим вони проголошують, що Христос через Церкву завжди уділяє очищувальну силу Духа Святого. Діє Він також в серцях тих, хто став на коліна біля віконця сповідальниці або в покорі та скрусі серця нахилив свою голову під епитрахиль сповідника.

«Духовна велич Львова»

«Прощення не означає підпорядкування злу», – єпископи УГКЦ у Посланні про війну і справедливий мир

Екзарх Одеський: «Розділяємо разом із вами сум та сльози»

Владика Михайло Бубній, екзарх Одеський УГКЦ, висловив співчуття із приводу загибелі дев'яти людей через руйнування житлового будинку в Одесі внаслідок атаки російського дрону вночі 2 березня.

«Російський терор проти мирного населення України, який не вщуає вже два роки, вчергове забрав життя дев'яти мирних людей одеситів, серед яких були й маленькі діти. Свігла пам'ять про загиблих залишиться в наших серцях на завжди!» – мовиться у співчутті.

«Висловлюємо наші щирі співчуття всім тим, що втратили своїх рідних, близьких, друзів і знайомих, та запевняємо про нашу молитовну підтримку і розділяємо разом з Вами сум та сльози. Нехай Господь дарує Вам сили та мужності пережити це горе. Єднаємося з вами у молитві за душі новопереставлених», – запевнив екзарх Одеський.

Владика Михайло також звернувся до міжнародної спільноти відреагувати і засудити жорстокі злочини Росії проти суверенної держави України, яка свого часу повірила в силу міжнародного права та добровільно відмовилася від ядерної зброї, отримуючи гарантії від провідних держав цього світу, зокрема й росії, а тепер платить високу ціну за ці «гарантії».

«Не втрачаємо надії і віримо, що все ж таки правда, справедливість і добро переможуть лютого російського агресора, а світова міжнародна спільнота, особливо Європа, перестане торгуватись Україною як буферною зоною для збереження своїх власних інтересів», – висловив сподівання архиєрей.

Пресслужба Одеського екзархату

Ми можемо прощати особисті образи, але не маємо права мовчати, бачачи насильство, спрямоване супроти інших людей. Про це зазначили єпископи УГКЦ у Посланні Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні щодо війни та справедливого миру в контексті нових ідеологій «Рятуйте пригнобленого з руки гнобителя».

У Посланні про війну і справедливий мир єпископи зауважили на важливості правильного розуміння слів Ісуса про любов до ворогів: «Прощення не означає мовчазного схвалення дій кривдника і підпорядкування злу, а радше їх подолання силою Христовою. Воно лише свідчить про те, що християнин поручає Богові відновлення справедливості...»

Аналізуючи питання насильства та ненасильницького супротиву, єпископи УГКЦ наголосили, що війна – це брутальне порушення Божих заповідей, а їх дотримання є необхідною передумовою справедливого суспільства.

«Чи може людська спільнота залишити без осуду й відповідальності геноцид українців, що його влаштувала російська армія в Бучі, Бородянці, Ірпені, Маріуполі й на багатьох інших окупованих територіях України? Хто заступиться за жертв та їхні родини?» – риторично запитують єпископи.

«Нинішнє волення українців до світової спільноти про відновлення справедливості має повну підтримку з боку Церкви, оскільки вона завжди робила й робить вибір на користь скривдженого», – йдеться у Посланні.

Наприкінці Послання владика Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні наголосили, що Господь хоче, щоб Його учні тепер були такими, як і на початку християнства, – відважними у вірності правді; щоб не закривали очей на страхітливу несправедливість.

«Життя Ісуса, – Його навчання та діяння – є прикладом і благодатним світлом для нас, як бути справжніми людьми, що створені на образ і подобу Бога та носять у собі миротворчу силу Святого Духа. Вони свідчать про Його мудре і справедливе правління у світі».

Департамент інформації УГКЦ

Директор «Карітасу Польщі»: допомоги українцям – це обов'язок Церкви

У контексті дворіччя від початку повномасштабної війни, яку росія розв'язала проти України, очільник благодійного крила Конференції єпископів Польщі підбиває підсумки солідарності як з українцями, що знайшли притулок в країні, так і з тими, що потребують допомоги, залишаючись на батьківщині. «Ми не можемо почуватися втомленими чи змученими війною, яка триває. Ми повинні і далі допомагати українцям. Це наш обов'язок, обов'язок Церкви» – такі слова директора «Карітасу Польщі» о. Марціна Іжицького наводить інформгентство SIR у своїй публікації, що висвітлює допомогу, яку благодійна організація польського єпископату надала українцями протягом двох років від початку повномасштабної російської військової агресії проти України.

Як зазначається в статті, протягом цього періоду майже 7 мільйонів українців перетнули польський кордон, з яких один мільйон зупинився у Польщі. Багато з тих, хто зупинився на польській землі, чекають на завершення війни, щоби повернутися додому. Але інші, можливо, залишаться в Польщі на роки, беручи до уваги й той факт, що чимало помешкань (згідно з даними «Карітасу», 200 тисяч) – знищені війною чи непридатні для життя. Крім того, знищені заклади освіти, охорони здоров'я, тисячі кілометрів доріг.

Від початку повномасштабної війни при 28 осередках допомоги мігрантам і біженцям, які провадить «Карітас Польщі», зареєструвалися 92 тисячі громадян України. Третина з них – діти шкільного чи дошкільного віку, яким організація старається допомогти знайти себе в новому середовищі, пропонуючи освітню підтримку та організовуючи різні форми відпочинку під час канікул.

В Польщі знайшли притулок і українські діти з дитячих будинків. Для приблизно сотні з них в Ольштині біля Ченстохови «Карітас» зумів відкрити школу з викладанням українською мовою. «Нааявність учителів, які розмовляють їхньою мовою, – розповідає Пауліна Градек з «Карітасу» Ченстоховської дієцезії, – дозволила цим дітям почуватися безпечніше і продовжувати навчання з хорошими результатами».

Паралельно з освітою для найменших «Карітас Польщі» реалізує дві довгострокові програми допомоги та підтримки для тих, хто залишився в Україні, забезпечуючи найнеобхіднішими речами найбільш знедолених. Ініціатива «Паунок для України» у 2023 році охопила 270 тисяч осіб, переважно людей похилого віку та людей з інвалідністю, а також переміщених осіб чи тих, хто серйозно постраждав від війни. «Вмісту посилки вистачає приблизно на 15 днів, – пояснює о. Іжицький, – тому важливо підтримувати цю ініціативу. Ми не можемо бути байдужими до того, що вже два роки відбувається в Україні».

Інша ініціатива – «Сім'я для сім'ї», яка діє також в інших країнах, зокрема в Сирії, де війна триває вже 11 років, – передбачає регулярну щомісячну допомогу потребуючій сім'ї. Наразі таку допомогу отримують 1800 українських сімей, які проживають на теренах Києво-Житомирської та Харківсько-Запорізької дієцезій.

«Vatican News»

Львівська парафія підтримує українських воїнів шістьма способами

Нещодавно у Львові відкрили Реабілітаційний центр для поранених воїнів. Це вже шоста ініціатива львівської парафії Пресвятої Богородиці Володарки України УГКЦ, що скерована на підтримку Збройних Сил України.

Ідея центру виникла спонтанно. Про це розповів парох парафії Пресвятої Богородиці Володарки України та адміністратор парафії бл. Йосафати Гордашевської о. Зіновій Хоркавий. «Коли я ходив з Йорданською водою, то знайшов на парафії 10 поранених солдатів. Та й думав собі, як би то їх разом зібрати», – говорить священник.

За його словами, в цей час парафіянки, що працюють в благодійному фонді «Карітас», виграли проект реабілітації – тренажери для поранених військовослужбовців. Об'єднавши зусилля, почали шукати місце для занять з реабілітації. Залучити для цього вдалось Центр Йосафати Гордашевської при однойменній парафії, якою також опікується о. Зіновій Хоркавий. «Це місце було призначене для катехизації дітей, але парафії як такої ще нема. Там існує лише соціальний дім, де сестри (служебниці, – ред.) мають гуртожиток для дівчаток – сиріт, напівсиріт. Тож сам центр пустував», – розповідає парох.

Погодили із церковним комітетом та встановили три тренажери, бігову доріжку, стіл для масажу, а саме приміщення облаштували, щоб були зручні домашні умови для занять.

«Ми також на парафії зголосили лікарів, які могли би там допомагати безкоштовно раз у тиждень. Відгукнувся наш колишній сімейний лікар Ростислав Полюга – його двоє синів воювали на фронті, поранені. А його батько, Любомир Полюга, був охоронцем Романа Шухевича, його особистим лікарем. Ще зголосився зубний лікар, бо в нас є такий кабінет біля церкви. Також є масажист», – зазначає о. Зіновій.

Священик розповів, що «Мальтійська служба допомоги» скерувала для підтримки цього проекту двох психологів, а тренер із парафії пройшов у Польщі спеціальний курс реабілітолога, щоби професійно надавати реабілітаційну допомогу залежно від поранень та навантажень. Окрім того, до ініціативи долучилася юрист, яка буде надавати військовим юридичну допомогу. Отець наголосив, що таких проблем у хлопців теж вистачає.

Реабілітаційний центр освятили і відкрили 18 лютого. Участь у відкритті Центру взяв виконавчий директор БФ «Карітас Львів УГКЦ» Василь Зеленко, лікарі. А невдовзі відбулася вже перша зустріч. Щоправда, отець Зіновій зазначив, що зібрати військових було непросто – дехто з них вже вдруге вирушив на фронт, хтось знайшов роботу, тож не може відвідувати зустрічі в робочий час. «Прийшло вісім. І прийшов один священник-капелан, який так само був поранений, контужений. Так ми зібрали команду, з якою вже спробували зустрітись», – каже священник, підкресливши, що з часом для занять оберуть зручний для всіх час, щоб вони відбувалися регулярно.

23 лютого зустріч, що відбулася у волонтерському центрі при храмі Пресвятої Богородиці Володарки України, провели психологи з Мальтійської служби, бо, як зауважив о. Зіновій, найважливіше зараз – зняти цей стрес війни. А військові, з його спостережень, часто переживають жаль, недовіру, розчарування та потребують підтримки.

Втім, вже зараз парафія пропонує пораненим військовослужбовцям не лише духовну, а й матеріальну допомогу. Зокрема, завдяки співпраці з Канадою, при храмі організовано «банк їжі», з якого 70 осіб на парафії отримують набір продуктів. У цей «банк» також включають військових; крім того, тут є безкоштовні обіди, спортивний зал – тобто військові можуть у будь-який час приходити і долучатися до парафіяльних ініціатив. Реабілітаційний центр при парафії блаженної Йосафати Гордашевської поступово розвиватиметься. У подальшому, зазначив о. Зіновій, парафія хотіла би створити із поранених військовослужбовців спільноту – братство ветеранів війни Знесіння.

«То вперше при церкві, при парафії є такий центр. Я десь чув, що тепер у Гарнізонному храмі св. апп. Петра і Павла для дітей солдатів, що загинули чи поранені, зробили такий простір – це також дуже цікаво. Життя підказує – ми бачимо, що в цьому є потреба», – підкреслює священник.

Загалом парафія Пресвятої Богородиці Володарки України вже два роки провадить активну волонтерську діяльність у чотирьох напрямках: у три зміни плетуть для військових маскувальні сітки – виходить по сітці щодня. Крім того, виготовляють окопні свічки, готують енергетичні батончики, а по четвергах – вареники, солодощі та закутки. Всім цим підтримують солдатів на передовій.

П'ятою сферою діяльності у останні місяці стала покупка дронів. Зокрема, за два місяці парафія придбала 15 безпілотників. Долучалися до цієї справи цілі родини. Надалі планують щомісяця закуповувати два-три дрони, в яких на фронті є велика потреба. А вже шостою позицією стане підтримка поранених солдатів безпосередньо в парафіяльній спільноті. У всіх цих ініціативах, зазначив парох, бере участь близько 100 волонтерів.

У 74-ті роковини смерті головного командира УПА помолились панахиду на місці його загибелі

5 березня за участі єпископа-помічника Львівської архієпархії Володимира та чисельно зібраного духовенства Залізничного деканату УГКЦ відбулися урочистості на місці загибелі командира УПА, генерал-хорунжого Романа Шухевича у 74-ті роковини його останнього бою. Урочистості розпочалися покладанням квітів та лампадок до пам'ятника, а продовжилися спільною молитвою.

У коментарі для пресслужби Львівської архієпархії владика Володимир пояснив, чому сьогодні українському народові важливо пам'ятати і шанувувати таких національних героїв як Роман Шухевич. «Історія має властивість повторюватися, щонайменше певні її факти. Про це свідчить сучасна війна. Споглядаючи на героїв національно-визвольних змагань за державність України, варто усвідомити, як вони формувалися. Багато чого передається в родині, школі. Зараз з огляду на міграцію не бракує викликів в родині, в освіті. Це також своєрідний фронт, про який не маємо забувати», – переконаний єпископ-помічник Львівської архієпархії.

Пресслужба Львівської архієпархії

У курії Львівської архієпархії відбулася зустріч пасторального відділу

28 лютого у конференц-залі курії Львівської архієпархії, за участі протосинкела, єпископа-помічника Володимира відбулася зустріч пасторального відділу. У ній взяла участь синкел у справах мирян, керівник пасторального відділу о. Ігор Кунець, голова літургійної комісії о. Володимир Стефанишин, голова та заступник голови комісії у справах молоді о. Володимир Битюга та о. Орест Єлізаров, референт у справах родини о. Михайло Пазиняк, директор освітнього центру імені о. Юліана Дзеровича о. Юрій Карвацький, голова комісії у справах мирян о. Тарас Карвацький, директор місії «Центр душпастирства осіб з вадами слуху «Надія» о. Михайло Фенканін, референт бюро з питань екології УГКЦ о. Сергій Довба, відповідальний за підтримку екуменічного руху та міжрелігійного діалогу о. Ростислав Будзан та керівник пресслужби о. Михайло Квасюк.

На початку зустрічі владика Володимир подякував працівникам за нагоду зустрічі, наголосив на важливості об'єднувати зусилля у працях наших комісій, а відтак передав слово синкелу у справах мирян о. Ігорю Кунцю.

Отець Ігор закликав усі комісії подати пропозиції та планування свого душпастирського служіння. Було представлено й обговорено душпастирський план на період до 2030 року «Надія, до якої нас кличе Господь» – Пастирський лист Синоду Єпископів УГКЦ 2021 року, в якому виокремлено три основні акценти, на які всі церковні структури запрошені звертати увагу:

- душпастирська опіка над родинами в час війни;
- зцілення ран в час війни;
- опіка й увага маргіналізованих.

На завершення зустрічі відбулося представлення нового референта екобюро Львівської архієпархії о. Сергія Довби.

Пресслужба Львівської архієпархії

Блаженніший Святослав привітав владика Гліба з нагоди 70-річчя від дня народження

Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав особисто та від імені Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви привітав апостольського адміністратора єпархії Святого Володимира Великого в Парижі для українців візантійського обряду у Франції, апостольського делегата у Швейцарії та країнах Бенілюксу владика Гліба Лончину з нагоди 70-річчя від дня народження.

Вітаючи владика Гліба з ювілеєм, Глава Церкви не оминув увагою і його активну участь в діяльності Синоду Єпископів УГКЦ та служіння в Патріаршій літургійній комісії УГКЦ. «Прохаючи в милосердного Господа винагородити Вас сторицею за ці старання, складаємо Вам сердечну подяку та висловлюємо визнання і похвалу. Зичимо Вам рясних Божих благословень, допомоги Святого Духа в усіх Ваших починаннях на славу Божу та для добра нашої Церкви і народу – на многії і благі літа. Хай цей час, який ще призначить Вам Господь, буде мирним і благословенним», – побажав Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

У Бучі провели Хресну дорогу за невинно вбитих у війні

2 березня в Бучі вздовж вул. Яблунська провели Хресну дорогу в молитовну пам'ять про невинно вбитих жертв війни.

На початку молитви о. Василь Чудійович зауважив, що маршрут Хресної дороги вибраний не випадково, адже саме тут полягли перші невинно вбиті українці, яких окупанти безжалісно розстрілювали та катували. Вони стали жертвами війни лише через те, що були українцями. «Наша пам'ять про них має бути вічною. Тому сьогодні, йдучи цією дорогою, пам'ятаємо кожного з них і молимося за їхній вічний упокій у Господньому домі», – наголосив душпастир.

Відтак віряни пройшли Хресною дорогою, під час якої зупинялися для вшанування пам'яті та молитви за закатованих. Зокрема, під час молитви згадували перших хлопців, які стали жертвами росіян. Завершилася Хресна дорога в каплиці святого Луки Української Греко-Католицької Церкви.

Нагадаємо, що по вул. Яблунській у Бучі було вбито понад 100 мирних мешканців, а загалом за час окупації від рук російського ворога тут загинуло 509 осіб – жінок, дітей, чоловіків.

Департамент інформації УГКЦ

Духовенство та громадськість Львова вшанували Блаженнішого Любомира

25 лютого духовенство та громадськість Львова зібралися у Будинку вчених, щоби вшанувати світлу пам'ять Блаженнішого Патріарха Любомира напередодні 91-ї річниці з дня його уродин. Захід відбувся з благословення Високопреосвященного Ігоря, Митрополита Львівського, і під духовним супроводом митрофорного протоієрея Романа Кравчика, адміністратора Архикатедрального собору святого Юрія, а також за активної участі Наукового товариства ім. Шевченка та Громадської ради «Святий Юр», сестер різних монаших згромаджень УГКЦ. До події долучилася також Львівська національна академічна чоловіча хорова капела «Дударик» із директором – художнім керівником та головним диригентом Дмитром Кацалом.

Присутні на події поділилися глибоко емоційними спогадами про Блаженнішого Любомира – про велич і водночас простоту постаті Глави нашої Церкви, про його моральну та інтелектуальну глибину, про безцінний духовний спадок, який він нам залишив.

За матеріалами Архикатедрального собору святого Юрія

Під час формаційної зустрічі священникам пояснили специфіку нового перекладу Службника

Під час чергової формаційної зустрічі духовенства Львівської архієпархії, яке відбувається щомісяця в межах діяльності Інституту постійної формації, священникам пояснили, чому Синод Єпископів УГКЦ видав новий текст Літургій святих Івана Золотоустого й Василя Великого.

Отець-доктор Василь Рудейко докладно розповів про всю специфіку перекладу, труднощі, з якими довелося зіштовхнутися, та особливості командної роботи.

Над перекладом працювала Патріарша літургійна комісія, якій доручили підготувати новий переклад, а також синодальна робоча група (владика Гліб Лончина (голова), владика Тарас Сеньків та владика Степан Меньок), яка встановила, які саме зміни необхідно прийняти, а які залишити. Остаточну згоду на текст дав Глава УГКЦ Блаженніший Святослав і Синод Єпископів, який відбувся в Перемишлі влітку 2022 року. А в вересні 2023 року в Римі його прийняли.

Відтак впроваджені зміни стосуються переважно тих місць, де закралася богословські помилки чи неточності, або стилістика богослужбового тексту.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Гарнізонному храмі завершилася акція «Книги для флоту»

Дуже часто ми чуємо твердження, що книга – джерело знань, цінних порад і прикладів. Український поет, перекладач і публіцист Дмитро Павличко сказав, що «життя без книг – це хата без вікна». Так, справді, книги дарують нам цілющі зерна знань, спонукають до творчого пошуку і нових звершень.

Капелани Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ з радістю відгукнулися на ініціативу формування бібліотек на кораблях і організували благодійну акцію «Книги для флоту». З 11 по 18 лютого парафіяни та всі люди доброї волі мали змогу приносити книги до Гарнізонного храму. Завдяки відданості і жертвності всіх добродіїв вдалося зібрати понад тисячу книг на різну тематику. Така акція відбувалася вперше і викликала шквал позитивних відгуків серед парафіян та прихожан.

Нагадаємо, що з відповідною ініціативою допомогти у формуванні бібліотек на кораблях, у тому числі на майбутньому флагмані «Гетьман Іван Мазепа», до капеланів звернулося керівництво флотилії Військово-морських сил Збройних сил України.

Національний директор Морського апостоляту УГКЦ отець Олександр Смерчинський порівнює книгу із «рятівним колом» для особового складу флотилії Військово-морських сил Збройних сил України. Адже, як зазначає священник, дуже часто існує заборона користуватися інтернетом у період, коли корабель кілька днів знаходиться у морі. І в цей час книга, як ніколи, стає неоціненним скарбом для особового складу флотилії.

З подячним словом до учасників ініціативи звернувся голова Центру військового капеланства Львівської архієпархії УГКЦ, настоятель Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла о. Тарас Михальчук. «Дякую парафіянам Гарнізонного храму та усім добродіям за те, що доєдналися до цієї надзвичайно цікавої ідеї та поділилися своїми книгами. Таким чином ми з вами змогли зробити свій вклад у формування бібліотек на кораблях, що принесе велику користь для особового складу флотилії. Нехай Господь сторицею винагородить за ваше бажання допомогти і послужити ближньому», – наголосив о. Тарас.

Капеланство.info

Синкел у справах монашества ієромонах Юстин Бойко пояснив, чому покликань стає менше

Нещодавно у Львівській архієпархії оприлюднили нові статистичні дані про розвиток монастирів у 2023 році. Більше про тенденції у покликаннях, причини зменшення охочих присвятити своє життя Богові та служінню, поспілкувалися зі синкелом у справах монашества, ієромонахом Юстином Бойком.

– Зменшення покликань спостерігається від 2010 року. Та якщо взяти величезну кількість покликань у 1990-х роках, то тепер є сильний спад. Він одного разу був різким, іншим – поступовим. Це така загальна тенденція у всій Католицькій Церкві і, відповідно, в Українській Греко-Католицькій Церкві.

На це впливає декілька факторів. Перш за все, цю ситуацію варто розглянути з точки зору суспільства. У наше життя увійшли соціальні мережі, а також інші цінності. Крім того, це брак катехизації в родині, бо замало лише навчитися молитися. Дитині, молодій людині потрібно дати розуміння, що в складні моменти треба триматися Божої руки, оскільки віра Бога, сам Бог є сенсом нашого життя.

Друге – змінився і підхід до віри в Бога. Часто ми досить меркантильні: Бог є тим, хто має сповнювати бажання чи давати щось, про що просимо. Такий підхід спричинений ситуацією в суспільстві. Коли приходимо до церкви як до супермаркету і хочемо отримати всі товари. Натомість віра – це не є видимий «товар».

Третє – нові цінності в молоді. Я зауважив, що молодь не тільки стосовно монашества, а й щодо подружнього життя воліє почекати. Бо зробити вибір на все життя складно, тому прагнуть мати так званий запасний варіант. Відповідно, якщо збільшується кількість людей, які живуть без шлюбу, то це відображається на сім'ях. І з цього викристалізовується думка, що робити вибір монашества – це страшно.

Важливе значення відіграє негативний приклад представників ієрархічної Церкви. Особливо зараз у ЗМІ будь-яку ситуацію роздмухують на цілу країну. Чомусь злі приклади легко запам'ятовуються, а добрі – залишаються у тіні. Та я завжди живу вірою і надією що тим, хто кличе, є Господь, а не люди. Тому нам потрібно робити все можливе, щоб це відбулося.

Якщо проаналізувати найновішу статистику у Львівській архієпархії, то, порівняно з минулими роками, кількість монахів у нас збільшилася. Щоправда, це не через нові покликання, а тому, що багато монахів і монахинь досягли того віку, коли не можуть сповнювати своє служіння на місійних теренах і повертаються до своїх монастирських домів.

Серед жіночих згромаджень відчутний контраст. Є монаші згромадження, де зберігається стабільна картина і там не виходять із монастирів. Треба дякувати Богу, що люди витримують до кінця, і просити Господа, щоб ті, які є в монастирях, витримували. Зараз більшість нашого монашества належить до середнього віку. Найбільше представників монашества – від 45 до 60 років. Це досить непростий вік. Тому те, що зберігається тенденція, що ніхто не виходить, то вже добре.

Та маємо сестер-редемптористок, які написали прохання до нас, що мають стільки кандидаток, що бракує кількості домів, щоб їх розмістити. Відповідно, мають приплив покликань. У жіночих монастирях ця тенденція поширеніша, ніж у чоловічих.

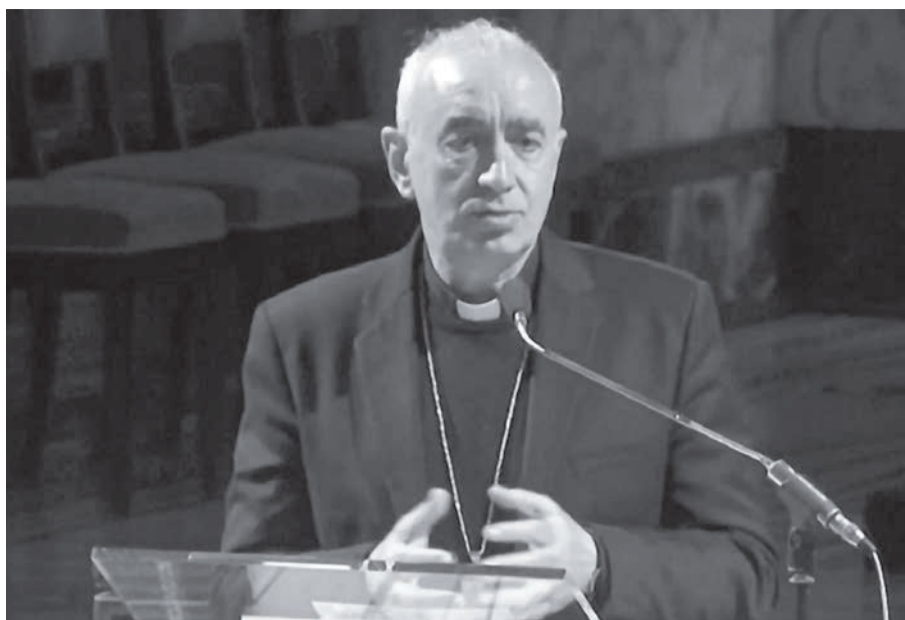
Цікавий також феномен, що в жіночих монастирях монахині живуть довше – можуть досягати і понад 90 років. У чоловічих монастирях зрідка сягають віку понад 80 років. Тож чоловіче монашество є молодше. Та це лише тому, що в ньому бракує представників старшого монашества.

У зв'язку з війною усі монастирі займаються справами ВПО. Сестри й отці-редемптористи служать у Чернігові. Там заснували монастирі і, відповідно, планують скорочувати тут, на заході України, більше уваги приділятимуть східним і центральним теренам.

*Підготувала Наталія Павлишин
Пресслужба Львівської архієпархії*

Голова Папської теологічної академії про несумісність Церкви і масонства

Наше уявлення про Бога продиктоване не людським розумом, а Об'явленням. Ми також по-різному розуміємо глибоке значення братерства і милосердя. Вірні, які приєднуються до лож, перебувають у стані тяжкого гріха і не можуть причащатися. Про це нагадає єпископ Антоніо Стальяно, який очолює Папську богословську академію.

«Масонська ересь – це ересь, яка в своїй основі збігається з аріанською ересю», – зазначає голова Папської богословської академії, знову повертаючись до цієї теми в розмові з ватиканськими медіа, щоб чітко пояснити непримиренність між Католицькою Церквою і масонством. «Адже, – зазначає преосвященний Антоніо Стальяно, – саме Арій уявляв Ісуса Великим Архітектором Всесвіту, заперечуючи божественність Христа. Ось чому Нікейський Собор, 1700-річчя якого ми незабаром відзначатимемо, рішуче стверджує істину про Ісуса, який є рождений, а не створений, Бог від Бога, Світло від Світла, Істинний Бог від Істинного Бога». І саме ідея «Архітектора Всесвіту» або великого «Годинникаря», яку пропагує масонство, несумісна з католицькою ідеєю Бога. «Тому що, – пояснює богослов, – ця ідея є плодом людського розуму, який намагається увияти собі бога, в той час як католицьке розуміння Бога – це плід самого ж Об'явлення Бога в Ісусі Христі. По суті, це плід історичної події, в якій Бог став тілом, наблизився до людства, промовив до всіх людей і призначив їх для свого спасіння».

Також і концепція братерства, яку пропонує масонство, віддалена на світлові роки від концепції братерства католицької віри. Єпископ Стальяно пояснив, що «наше братерство засноване на таїнстві Божої любові в Ісусі, воно засноване на Євхаристії, а не тільки на загальній ідеї бути братами». Такі ж міркування, додає він, можна застосувати і до християнського милосердя, яке «не має нічого спільного з масонською філантропією». «Християнська милосердна любов відповідає історичній події Бога, який помер і воскрес заради нас і закликає своїх дітей бути не просто філантропами, а бути готовими навіть розіп'ятися з любові», – підкреслив богослов.

Голова Папської богословської академії наголосив на повній несумісності між тим, щоб бути католиком і належати до масонства, вказуючи на те, що «в масонстві розвиваються схеми окультної влади, які суперечать християнському діянню», йдеться про «глибокі протиріччя». Іншим важливим пунктом дистанціювання є езотерика, що складається з духовних доктрин, дуже часто таємних і призначених для посвячених, яка пронизує масонське вчення. «Також і в католицькій, – уточнює преосвященний Стальяно, – говоримо про Таємницю. Але Євангелії говорять нам, що Таємниця, прихована від віків, не перестає бути Таємницею, але вона перестає бути прихованою. Бо Таємниця, прихована від віків, була об'явлена».

Простежуючи постійне засудження масонства Церквою протягом століть, преосвященний Стальяно нагадає про останню відповідь дикастерії доктрини віри єпископів з Філіппін від 13 листопада 2023 року, затверджену Папою Франциском, в якій підтверджується, що активне членство залишається забороною: «Вірні, – підсумовує він, – які вступають до лож, перебувають у стані тяжкого гріха і абсолютно не можуть приступати до Причастя».

«Vatican News»

У Новояворівську презентували книгу спогадів про Василя (Величковського)

1 березня в храмі святих апостолів Петра і Павла УГКЦ в Новояворівську відбулася катехизаційна зустріч з обговорення нещодавно виданої книги спогадів про блаженного священномученика Василя (Величковського). Така незвичайна презентація видання стала частиною проекту, в рамках якого тут читають і обговорюють книги щомісяця.

Про зародження та розвиток ідеї інтерактивних презентацій, а також про те, як було обрано книгу про священномученика Василя, «Духовній величі Львова» розповів автор проекту, сотрудник парафії Собору Пресвятої Богородиці УГКЦ у с. Прилбичі о. Андрій Побігущий.

За словами священника, цикл книжкових обговорень в церкві Петра і Павла в Новояворівську триває вже півтора року. Презентації книг переважно духовного спрямування відбуваються у першу п'ятницю місяця. «На початку це була класична доповідь. Тобто я читав книжку і презентував – розповідав якісь найцікавіші моменти з неї, щоб зацікавити людей придбати її і також читати, поглиблювати свою віру, розвиватися в духовності», – зазначив о. Андрій. «Потім захотілося трошки змінити концепцію цього проекту, і ми вирішили не просто розповідати людям про книжку, а дати можливість до неї доторкнутися, самим читати її».

В останні місяці на презентаціях учасники вже працюють в групах. Спікер опрацьовує книжку, вибирає якісь цитати або глави, розділи, ділить учасників на групи – вони читають, а потім діляться своїми враженнями від прочитаного, а також своїм духовним досвідом. Серед книг, які вже розглянули на таких зустрічах, є «Роздуми Блаженнішого Любомира Гузара над молитвою св. Єфрема», «Невідомий шлюб» Тімоті Келлера, «Життя без Бога» о. Ансельма Грюна та о. Томаша Галіка, «Марія – перша любов світу» арх. Фултона Дж. Шіна тощо. «Таким чином я бачу, що це дуже позитивно впливає, бо ми взаємно збагачуємося – і це така платформа, коли ми можемо поділитися і піти звідси більш наповненими, ніж якби це лектор провів нам гарну доповідь і ми щось для себе взяли. А так ми самі пробуємо шукати, і це для мене ще цінніше», – підкреслив о. Андрій Побігущий.

Ідея обрати для презентації книгу спогадів про Василя (Величковського) зародилася у священника, коли він минулоріч відвідав львівську квартиру-музей священномученика. «Там насправді губиться час – ти заходиш справді як до церкви. Останній раз, коли я приходив забирати ці книжки, бо ми їх замовили для крамниці церкви в Новояворівську, я аж зупинився і перехрестився, як традиційно це робиш, входячи в храм», – поділився о. Андрій. Після цих відвідин директор музею Олег Чихарівський провів невелику зустріч у Прилбичах, де розповів про життя блаженного і подарував парафії свіжовидану книгу спогадів про нього. Тож саме її священник обрав для чергової зустрічі в храмі святих Петра і Павла. Оскільки цією святинею опікуються редемптористи, а блаженний священномученик Василь належав саме до цього Згромадження, то такий вибір став актуальним. Крім того, з ініціативи пароха тут уже другий місяць щоп'ятниці відбуваються катехитичні зустрічі. До їхнього циклу увійдуть і ці книжкові презентації.

Отець Андрій зазначив, що зазвичай на такі зустрічі приходило близько 50 людей, а презентація книги про блаженного Василя збрала понад 100 учасників. Під час зустрічі групи працювали над п'ятьма споминами – читали і роздумували про те, яка риса характеру священномученика була у цьому спогаді для них дуже показовою, доброю для наслідування, натхненням для віри. «Також зачіпалися й особисті елементи віри – бо там були також люди старшого віку, які, наприклад, самі пройшли підпілля; була одна родичка підпільного священника, вона також дуже гарно поділилася спогадами», – підкреслив священник. За

Вітаємо ювілярів!

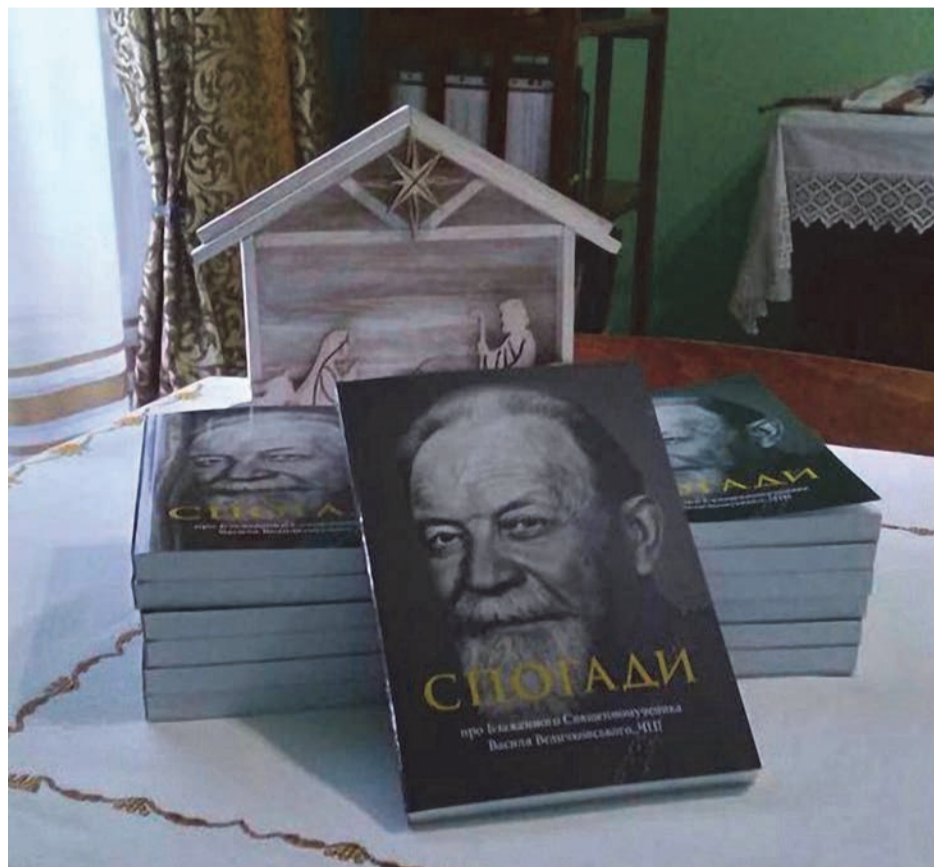
Редакція «Мети» широким вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у березні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у березні отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

його словами, такий спосіб обговорення для людей незвичний, але цікавий, і навіть велика кількість учасників заходу не перешкодила читанню та обговоренню. «Я не можу заглянути кожному в душу, але така загальна атмосфера була дуже позитивною, піднесеною, і навіть мені була якось відчутна сама присутність, можливо, Василя, про якого ми говорили», – зауважив о. Андрій Побігущий.

Презентація книжки про блаженного священномученика Василя вже є третьою чи четвертою у форматі, коли люди читають і діляться. «Спочатку було важко, бо люди дуже боялися; люди бояться сказати щось неправильно; люди бояться, що, можливо, їх не сприймуть чи будуть сміятися. Також є особа, яка це презентує, і, можливо, постать священника може сковувати – «він більше знає за мене, а що я можу сказати доброго?». І це насправді дуже було на початках складно, і я також чувся дуже непевно, бо не розумів – працює це чи не працює, подобається чи не подобається; може, це людей відлякає, а може, навпаки – притягне», – признався священник. «Людям цікаво; хоч вони і бояться, можливо, але щодалі більше включаються в цей процес – і він розвивається».

Подібні заходи о. Андрій проводить з молоддю і на своїй парафії у Прилбичах – вони дозволяють учасникам зустрічі вільно ділитися і рефлексувати над прочитаним. Це, на думку священника, надзвичайно важливо. «Глобально для мене це цікаво і потрібно робити через те, що інколи нам у Церкві бракує таких платформ, де я можу прийти і поділитися, можу бути прийнятим, мій досвід віри може бути почутий для переосмислення духовного життя, надихнути когось і надихнутися від чийогось ділення. Тобто це такий багатогранний процес, який має багато для позитивних сторін і може приносити багато плодів. Літургійно у Церкві все чітко і регламентовано – і це також дуже добре, але таких-от платформ, де я можу поділитися, не вистачає. І тому ми почали пропонувати людям більше самим переосмислювати, ніж просто споживати. Бо інформації, яку можна споживати, є дуже багато – є проповіді добрих священників на сайтах, різних соціальних платформах, будь-яких церковних ресурсах. А можливості самому генерувати якусь інформацію, і також вчитися опрацьовувати інформацію нам трішки бракує, тому ми це робимо», – розповів о. Андрій Побігущий.

«Духовна велич Львова»

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____